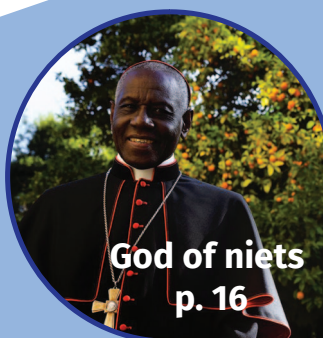

PORTA FIDEI

Aanschouw dit kostbaar kruis

God of niets
p. 16

Ik belijd
p. 4

Overzicht
van de
programma's

p. 14-15

De schuld
van de
keizer p. 8

EDITORIAAL

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:

Pr. Karlo Tyberghien
Sint Reneldisplein 23
3001 Leuven

Werkten mee aan dit nummer:

Pr. Karlo Tyberghien, Kevin Colle, Nele Uytterhoeven, Joris Abts, Vincent Kemme, J. Hermans, Marleen Caers, Elien Vanaenrode, Jos Decock

Foto's:

Redactie

Realisatie en vormgeving:

Radio Maria

Druk en verzending:

Halewijn, Halewijnlaan 92
2050 Antwerpen

Wenst u ook dit tijdschrift te ontvangen?

Bel ons: 016/41 47 47

De maand maart is de maand die voorbehouden is aan de heilige Jozef. Deze grote heilige wordt vaak vergeten. Misschien omdat hij van nature uit zelf altijd zo discreet is. In de Heilige Schrift wordt er maar zeer weinig gezegd over hem. Toch, hetgeen erover gezegd wordt is niet onbelangrijk. Integendeel! Hij wordt gekenmerkt door de verwijzing naar de rechtvaardigen. Jozef was rechtvaardig. Hoewel dit in onze oren misschien wat banaal kan klinken is het aan weinigen gegeven om zo genoemd te worden door het Woord van God. We mogen er dus vanuit gaan dat het niet onbelangrijk is om de heilige Jozef te aanroepen.

De Kerk heeft dit in de loop van de eeuwen zeker begrepen. Beetje bij beetje heeft ze titels toegekend aan deze heilige man en echtgenoot van de heilige Maagd Maria. Zo is de heilige Jozef de Patroon van de Kerk – omdat hij in zijn aardse leven ook gezorgd had voor het vleesgeworden Woord waarvan de Kerk vandaag het beeld is. Hij is Patroon voor een zalige dood – omdat, volgens de traditie, hijzelf gestorven is in het bijzijn van onze Verlosser, Jezus, zijn aangenomen zoon, en de heilige Maagd. Hij is Patroon van de arbeiders – omdat hijzelf met zijn handen gearbeid heeft om te voorzien in de behoeften van die kleine familie die als missie had om de Zoon van God aan de wereld te geven. Nog vele andere titels en patronages worden hem toevertrouwd, en vele heiligen hebben de heilige Jozef als grote vriend gezien die hen hielp in de meest onmogelijke zaken.

Voor ons is het misschien een uitnodiging om vaak de heilige Jozef aan te roepen. De maand maart helpt ons om hieraan te denken. Zoals de heilige Jozef voorzag in de behoeften van Gods Zoon op aarde, zo zal hij met zekerheid ook kunnen voorzien in de behoeften van de Kerk en al haar kinderen. Geheel op zijn eigen manier, vaak de meest discrete, komt hij zo te hulp bij iedereen die hem aanneemt als een voorspreker bij de goddelijke Voorzienigheid.

Op 19 maart tenslotte viert de Kerk het hoogfeest van deze grote heilige. Het is een rustpauze te midden van de Vastentijd die we beleven ter voorbereiding van het grote Paasfeest. Meer nog dan een welgekomen dag om te kunnen eten, zou het vooral een dag moeten zijn van groot vertrouwen. Zelfs God heeft alles wat Hij had aan hem toevertrouwd. Wie zouden wij dus zijn om dit vertrouwen naast ons neer te leggen? En natuurlijk kan het ons ook werkelijk voorbereiden op het Paasfeest. Ook daar speelt het vertrouwen een grote rol. Wij vertrouwen namelijk op de getuigenis van de apostelen die de Verrezen Heer hebben gezien. Op hun getuigenis is ons geloof gebaseerd. De heilige Jozef is een voorspreker en een zekere gids om – als onze tijd gekomen is – met evenveel vertrouwen de stap te zetten naar het Rijk waarvan wij

nu nog dromen, waarop wij hopen, en waarin wij geloven.

Het is dus met vertrouwen dat we met deze nieuwe Porta Fidei tot u komen. U merkt het, het is in een nieuwe omkadering. Ook zult u dit tijdschrift in de toekomst vaker mogen ontvangen. We zijn dankbaar dat de Heer ons de mogelijkheid geeft dit te verwezenlijken voor jullie. Daarom durf ik tot slot ook nog bij jullie aankloppen met de vraag om ons te blijven steunen. In de Vastentijd houden wij onze jaarlijkse vastenactie voor de noden van Radio Maria. De noden zijn groot, maar ons vertrouwen is des te groter. Op voorspraak van de heilige Jozef blijven we bidden voor al uw persoonlijke intenties. Moge de Heer jullie begeleiden op de weg naar de Verrezen Heer, en moge onze heilige Moeder Maria jullie allen blijven beschermen.

Jullie zeer genegen in de Heer,

Priester Karlo Tyberghien

VASTENACTIE

Uw bijdrage aan de **VASTENACTIE** van Radio Maria is welkom op rekeningnummer

BE49 7333 7333 7771

Verhalen over Sint Jozef

Iedere woensdagmiddag om 14u15 kan u op Radio Maria luisteren naar het programma **'Verhalen over Sint Jozef'**. Authentieke verhalen, teksten door Heiligen geschreven om zijn deugden en zijn diepe verbondenheid met God weer te geven, gebeden die u zullen helpen in al uw noden en veel gegevens, waardoor u nog beter al de wonderen zult gaan waarden, die de Goddelijke genade tot stand heeft gebracht in de Bruidegom van Onze-Lieve-Vrouw.

"Ik nam toen de roemrijke Sint-Jozef als voorspreker en beschermheilige en beval mij met nadruk bij Hem aan. Zijn bijstand heeft mij meer goeds gegeven, dan ik Hem gevraagd had. Ik herinner mij niet Hem ooit iets verzocht te hebben zonder te zijn verhoord. Het is iets wonderbaars, al die uitmuntende genaden, waarmee God Hem heeft begunstigd... De andere Heiligen schijnen van God de macht gekregen te hebben om in speciale noden te helpen, maar deze roemrijke Heilige staat ons bij in alle noden! Ik weet het bij ondervinding."

H. Theresia van Avila

Ik belijd ...

Tijdens de wekelijkse algemene audiënties op woensdag richt Paus Franciscus de blik op het 'hart van de Kerk', namelijk de Eucharistie. In de komende maanden willen we deze catecheses integraal met u delen.

“Door middel van deze catecheses ... zou ik samen met jullie de schoonheid willen herontdekken die in de viering van de Eucharistie verborgen is en die, eenmaal onthuld, de volle zin geeft aan het leven van elkeen”

Paus Franciscus

Dierbare broeders en zusters, goedendag!

Bij het hernemen van de catecheses over de Eucharistieviering geven we vandaag, in de context van de openingsritus, aandacht aan de schuldbelijdenis. Door zijn soberheid, bevordert hij die houding die men moet aannemen om op waardige wijze de heilige geheimen te vieren, dat wil zeggen: door voor God en de broeders onze zonden te belijden en te erkennen dat we zondaars zijn. De uitnodiging van de priester richt zich tot heel de biddende gemeenschap, want allen zijn we zondaars. Wat zou de Heer kunnen schenken aan wie in zijn hart al vol is van zichzelf, van het eigen welslagen? Niets, want wie verwaand is, kan geen vergiffenis ontvangen, omdat men zo vol is van zijn zogenaamde gerechtigheid. Denken we maar aan de parabel van de Farizeeër en de tollenaar, waarin alleen de tweede – de tollenaar – gerechtvaardigd, dat wil zeggen van zonden ontslagen, naar huis gaat.

Wie bewust is van zijn eigen falen en nederig de ogen neerslaat, voelt dat de medelijdende blik van God op je rust. We weten uit ervaring dat slechts wie vergissingen toegeeft en verontschuldiging aanbiedt, kan rekenen op het begrip en de vergiffenis van de anderen.

In stilte luisteren naar de stem van het geweten stelt ons in staat te erkennen dat onze gedachten ver verwijderd zijn van de gedachten van God, dat onze woorden en onze daden vaak werelds zijn en geleid worden door keuzen die ingaan tegen het Evangelie. Om die reden doen we als gemeenschap, bij het begin van de Mis, de schuldbelijdenis via een formule van algemene belijdenis die in de eerste persoon enkelvoud wordt uitgesproken. Ieder belijdt voor God en de broeders “ik heb gezondigd in woord en gedachte, in doen en laten”. Inderdaad, ook in “laten”, dat wil zeggen door nagelaten te hebben het goede te doen dat ik had kunnen doen. Vaak voelen we ons groot, want – dat zeggen we – “ik

heb aan niemand kwaad berokkend". In werkelijkheid volstaat het niet aan de naaste geen kwaad te doen. Het komt erop aan het goede te doen en zo de gelegenheden te baat te nemen een waarachtig getuigenis af te leggen van het feit dat we leerlingen van Jezus zijn. Het is goed te beklemtonen dat we voor God en de broeders belijden zondaars te zijn. Zo verstaan we de draagwijdte van de zonde die ons van God verwijderd en ons afscheidt van onze broeders en omgekeerd. De zonde breekt, verbreekt de relatie met God en breekt de verhouding tot de broeders, de verhouding in het gezin, in de samenleving, in de gemeenschap. Zonde breekt altijd, brengt scheiding, verdeelt.

De woorden die we met de mond zeggen worden begeleid door het gebaar van zich op de borst te slaan om aan te geven dat ik door eigen schuld en niet door die van anderen heb gezondigd. Het gebeurt immers vaak dat we uit angst of schaamte de anderen met de vinger wijzen om ze te beschuldigingen. Het vraagt veel, om toe te geven dat je schuldig bent. Maar, dit oprecht uitspreken, doet ons goed. Ik herinner mij een anekdote, verteld door een oude missionaris, over een vrouw die ging biechten en begon met de vergissing van haar echtgenoot op te noemen; daarna volgden die van de schoonmoeder en tenslotte die van de buren. Op een gegeven ogenblik zei de biechtvader: "Mevrouw ben je klaar? Goed zo, nu je de zonden van de anderen hebt genoemd, begin dan maar met die van jou". Je eigen zonden noemen.

Na de belijdenis van de zonden smeken we de heilige maagd Maria, de engelen en de heiligen voor ons tot de Heer te bidden. Ook op dit punt is de gemeenschap van de heiligen kostbaar. De voorspraak van deze

"kinderen der kerk, in wie Gij ons, zwakke mensen, een steun en voorbeeld schenkt" 2 is ons tot steun op de weg naar de volledige gemeenschap met God, wanneer de zonde definitief wordt vernietigd.

Naast het "Ik belijd" kan men de schuldbelijdenis ook met andere woorden doen, bijvoorbeeld: "Heer, ontferm U over ons. Wij hebben gezondigd. Toon ons Heer uw barmhartigheid. En schenk ons uw heil." Op zondag kan men ook de besprenkeling met water doen ter herinnering aan het Doopsel, dat alle zonden uitwist. Men kan ook, als onderdeel van de schuldbelijdenis het Kyrie eleison zingen, een oude Griekse verwoording van de aanroeping van de Heer – Kyrios – om zijn barmhartigheid af te smeken.

De Heilige Schrift geeft ons schitterende voorbeelden van "boetelingen" die, na de zonde te hebben bedreven in zichzelf keren en de moed opbrengen het masker af te werpen en zich open te stellen voor de genade die het hart vernieuwt. We denken aan koning David en aan de woorden die aan hem worden toegeschreven in de Psalm: "Wees mij genadig, God die liefde is. U, grenzeloze barmhartigheid, wis uit wat ik heb misdaan" (Ps. 51, 3). We denken aan de verloren zoon die naar de vader terugkeert; of aan de bedde van de tollenaar "O God, genade voor een arme zondaar" (Lc. 18, 13). We denken ook aan de heilige Petrus, aan Zacheüs, aan de Samaritaanse vrouw. Bewust worden van de broosheid van het stof waaruit we zijn gemaakt, is een ervaring die ons sterk maakt. Terwijl ze ons doet rekening houden met onze zwakheid, opent ze ons hart om beroep te doen op de barmhartigheid van God die omvormt en bekeert. Dat is wat wij doen in de schuldbelijdenis bij het begin van de Mis.

Radio Vaticaan

Dit programma met **Kevin Colle** houdt u op de hoogte van de belangrijkste gebeurtenissen in het **leven van Paus Franciscus** en zijn naaste medewerkers in het Vaticaan. U hoort er de paus zelf aan het woord in catecheses en generale audiënties, toespraken en ontmoetingen. Daarnaast kan u ook de apostolische reizen op de voet volgen.

Iedere **maandag** en **donderdag** kan u **om 17u30** luisteren naar een nieuwe aflevering.

De 1ste en 3de dinsdag om 17u30 en de 2de en 4de dinsdag om 14u15 is er een herhaling van de aflevering van maandag. Vrijdag is er om 14u15 een herhaling van de aflevering van donderdag. Op zaterdag en zondag is er om 17u30 een herhaling van het programma van maandag en donderdag.

De wereld van Radio Maria

Iedere twee weken maakt u in de Wereld van Radio Maria kennis met één van onze zuster-radio's uit de grote **wereldfamilie van Radio Maria**. Radio Maria strekt zich intussen uit over de vijf continenten en **Nele Uytterhoeven** gaat in iedere aflevering in gesprek met medewerkers van één van deze Radio Maria's, dichtbij of ver weg.

Gloria en openingsgebed

Dierbare broeders en zusters, goedendag!

In de catechese over de Eucharistieviering hebben we gezien dat de schuldbelijdenis

helpt ons te ontdoen van onze verwaandheid en voor God te treden zoals we echt zijn, bewust dat we zondaars zijn met de hoop vergiffenis te krijgen

Precies in de ontmoeting van de menselijke ellende en de goddelijke barmhartigheid ontspringt de dankbaarheid die uitgedrukt wordt door het "Gloria" "een zeer oude en eerbiedwaardige hymne, waardoor de Kerk, in de Heilige Geest vergaderd, God de Vader en het Lam verheerlijkt en smekend aanroept."

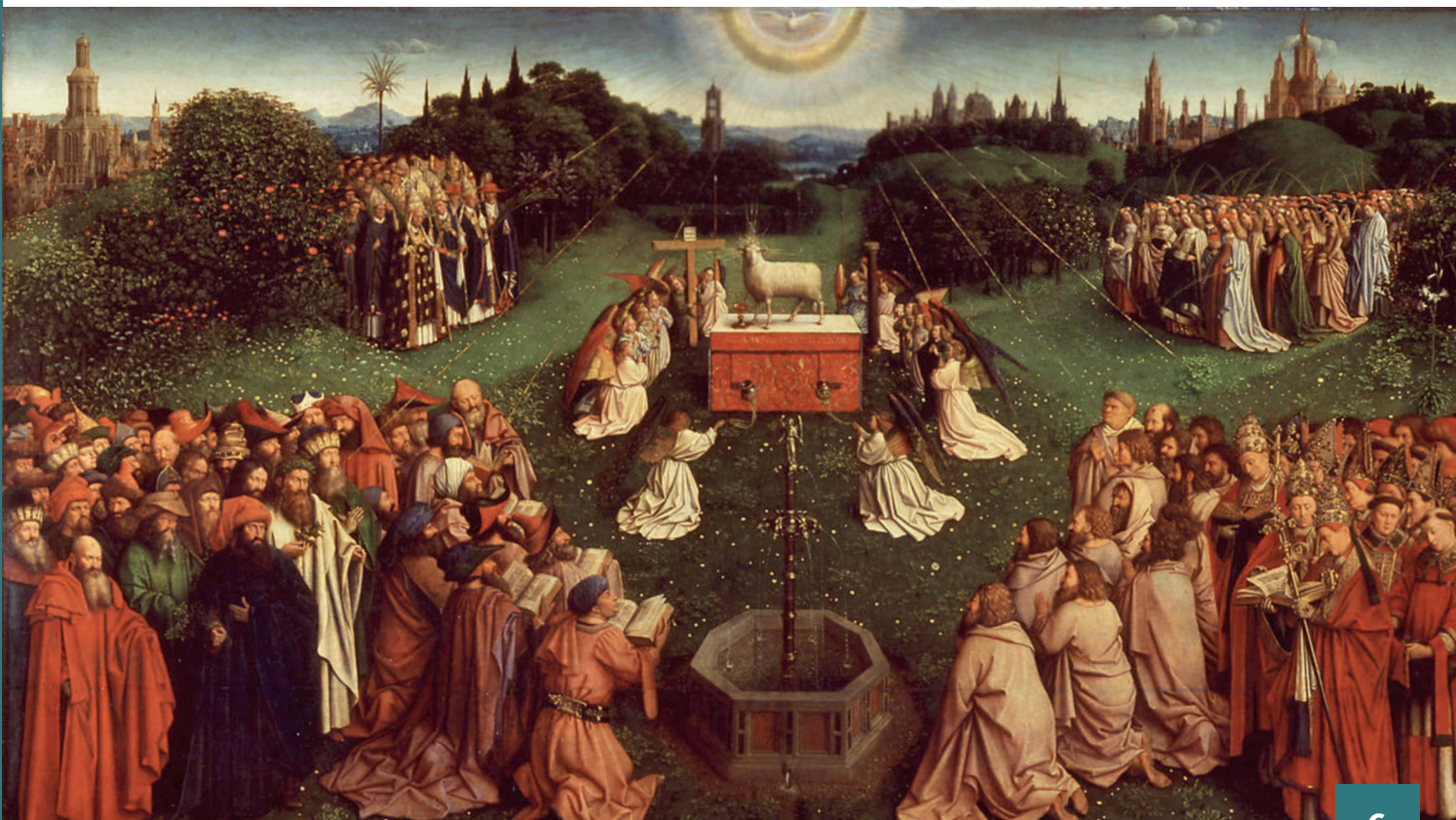
De aanhef van deze hymne - "Eer aan God in den hoge" – herneemt de zang van de engelen bij de geboorte van Jezus in Betlehem. Het is de blijde boodschap van de omhelzing van hemel en aarde. Deze zang betreft ook ons die bidden: "Eer aan God in den hoge en vrede op aarde aan, de mensen die Hij liefheeft". Na het "Gloria", of, wanneer dit afwezig blijft, onmiddellijk na de Schuldbelijdenis neemt het gebed de vorm aan van het gebed dat

"collecta" genoemd wordt. Hierdoor wordt het eigen karakter van de viering vertolkt, afhankelijk van de dag en van de tijd van het jaar. 2 Door de uitnodiging "Laat ons bidden" nodigt de priester het volk uit samen met hem een ogenblik stilte in acht te nemen, met het doel bewust voor God te staan en in ieder hart de eigen intenties waar te nemen waarmee men deelneemt aan de Mis.

De priester zegt: "Laat ons bidden" en dan, tijdens de stilte denkt ieder aan wat men nodig heeft en dat men in het gebed wil vragen.

De stilte is niet louter de afwezigheid van woorden maar veeleer de bereidheid om naar andere stemmen te luisteren: de stem van ons hart en, vooral, de stem van de Heilige Geest. In de liturgie hangt de aard van de gewijde stilte af van het ogenblik waarop ze gebeurt: "Bij de boete-act immers en na de uitnodiging tot gebed keert eenieder in zichzelf; na de lezing of na de homilie echter overweegt men kortstondig wat men zojuist heeft gehoord; na de Communie evenwel looft men God in zijn hart en bidt men tot Hem".

Met andere woorden, vóór het Openingsgebed helpt de stilte in onszelf te keren en te denken aan de reden waarom we zijn samengekomen. Dat is het belang van te luisteren naar ons innerlijk om zo open te komen voor de Heer. Misschien

beleven we vermoeiende dagen of dagen van vreugde, van leed en willen we dat aan de Heer zeggen. Zijn hulp inroepen, vragen dat Hij ons zou bijstaan. Misschien zijn familieleden of vrienden ziek of maken ze een moeilijke tijd door. Of we willen de lotgevallen van Kerk en wereld aan God toevertrouwen. Daarvoor dient de korte stilte voordat de priester de intenties van ieder verzamelt en luidop, in naam van allen, het gemeenschappelijk gebed tot God richt. Dit gebed, dat de individuele intenties “collecteert”, is het besluit van de openingsritus. Ik vraag aan de priesters zeer uitdrukkelijk dit korte ogenblik van stilte in acht te nemen, zonder haast. “Laat ons bidden” en dan stilte. Ik vraag dit uitdrukkelijk aan de priesters. Zonder die stilte lopen we het gevaar de ingetogenheid van de ziel te verwaarlozen.

De priester spreekt dit smeekgebed, dit collectagebed, uit met gespreide armen. Dat is de houding van de bidder, bij de Christenen in gebruik vanaf de eerste tijden – zoals blijkt uit de fresco’s in de catacomben van Rome – om de open armen van Christus op het kruis na te bootsen. Daar is Christus Bidder en Gebed tegelijkertijd. In het kruis herkennen we de Priester die aan God de Hem aangename eredienst brengt, dat wil zeggen: de kinderlijke gehoorzaamheid.

In de Romeinse Ritus zijn de gebeden beknopt maar rijk aan betekenis: men kan aan deze gebeden mooie bezinningen wijden. Heel mooie! Die teksten overwegen, ook buiten de Mis, kan ons helpen hoe we ons tot God kunnen richten. Welke woorden gebruiken om te vragen. Moge de liturgie voor ieder van ons een echte school van gebed worden.

Beleef de vastentijd samen met Radio Maria.

Het is werkelijk een **vreugde** jaarlijks met een zuiver hart naar het paasfeest toe te gaan: het is een tijd van **meer toeleg op het bidden** en grotere aandacht voor de **liefde tot de naaste**, van **grotere trouw aan de sacramenten**, waarin wij zijn herboren.

Deel uw geloof met anderen

- door uw vrienden en familie te vertellen wat Radio Maria voor u betekent
- door uw financiële steun zodat Radio Maria haar missie om Jezus Christus te verkondigen kan blijven vervullen
- door uw gebed

VASTENACTIE

Radio Maria is te beluisteren op de digitale radio DAB+

DAB+
Digital Audio Broadcasting

Heeft u nog geen digitaal radiotoestel?

Radio Maria heeft 2 digitale toestellen ter beschikking voor de luisteraars:

richtprijs:

50 €

40 €

+ 6€ verzendingskosten

Uw steun voor RADIO MARIA is welkom op rekeningnummer: **BE49 7333 7333 7771**

De boete van de keizer

Heiligen hebben heel vaak in hun leven blijk gegeven van een bijzondere relatie met het Allerheiligste en met de viering van de Eucharistie. De verhalen uit de rijke schat van het leven van de heiligen helpen ons om de eucharistie beter te begrijpen en om met meer geloof en grotere eerbied deel te nemen aan de viering van het hoogtepunt van heel het kerkelijk leven.

Redactie Porta Fidei

Uit het leven van de heilige Ambrosius

De tijd dat de keizers als goden aanbeden werden was nog maar kort voorbij. Nog maar enkele tientallen jaren geleden werden de christenen nog hevig vervolgd door de keizers. Keizer Theodosius was zelf een christen, gedoopt in Thessalonika, die belangrijke stad die de weg naar Constantinopel bewaakte. In Constantinopel had de keizer zijn paleis. Hij was immers sinds 379 keizer van het Romeinse rijk, maar woonde in het Oosten. Keizer Theodosius haalde triomf op triomf. Het bijzondere van hem was dat hij zo eenvoudig bleef. Van tijd tot tijd ging hij naar de oude keizerstad Rome. Daar werd de christelijke keizer in triomf ontvangen. Maar deze keizer wilde dicht bij zijn volk zijn; hij steeg uit de keizerlijke wagen en ging te voet te midden van het jubelend volk, terwijl hij nu hier, dan daar bleef staan en zich met

de mensen onderhield. De burgers hielden van de keizer, die zich niet te groot achtte om met de mensen te praten. Ze hielden van de keizer, want deze keizer had overal vrede gebracht. En bovenal wilde de keizer dat niet zijn vrede, maar de vrede van Christus ingang zou vinden bij alle mensen. Hij verhief het christendom tot de enige rechthebbende godsdienst. Theodosius, de gelovige keizer, was menslievend. Hij kwam op voor de kleine man en de mens zonder rechten. Zo had hij wetten uitgevaardigd tot bescherming van de slaven.

Maar in het jaar 390 gebeurde er iets dat niemand had verwacht. In Thessalonika, de stad die bijna geheel katholiek was, de stad waar Theodosius door bisschop Ascholies was gedoopt, de stad waar hij de eerste jaren van zijn keizerschap had gewoond, de stad die hem zo dierbaar was, dit Thessalonika had de keizer diep gegriefd. Thessalonika was in opstand gekomen tegen de keizer.

Wat was er gebeurd? Toen de tijd voor de schouwspelen aanbrak, had de bevelhebber van de stad een van de meest gevierde en succesvolle wagenmenners in hechtenis genomen, omdat deze een misdrijf tegen zijn slaaf had begaan. De bevelhebber deed dat geheel in overeenstemming met de keizerlijke wetten. Maar toen het verzamelde volk in het circus tevergeefs op hun held, de meest populaire wagenman, wachtte, eiste het als uit een mond de vrijlating van de sportman. Toen de gouverneur weigerde, wisten enkele oproerkrakers het volk zo te bewerken, dat er een oproer ontstond. Ze overmeesterden de geringe krijgsmacht in de stad, doodden de gouverneur en andere beambten van de keizer evenals een aantal officieren en soldaten. Ze werden gestenigd en de in stukken gescheurde lijken werden in triomftocht door de straten van de stad gesleurd.

Keizer Theodosius ontving het bericht van de opstand en de aanslagen toen hij op reis was in Italië. Hoe had zijn dierbaar Thessalonika zo ontrouw, zo barbaars kunnen worden? Hij barstte in woede uit, gegriefd door de heidense en onmenselijke houding van de burgers van de stad, die hij steeds zo had bemind en begunstigd. Verbittert, omdat het volk zich door zo'n onbeduidende aanleiding tot een oproer met bloedvergieten had laten verleiden, nam hij een wreed besluit: geheel de stad Thessalonika zou verwoest moeten worden, omdat heel de stad zich aan zo'n afgrijselijk misdrijf schuldig had gemaakt. De keizer ontving het bericht en nam het besluit tot vergelding, toen hij in Italië, in Milaan was. Hij kwam er vaker en was zeer goed bevriend met de bisschop van Milaan, Ambrosius. Ook Ambrosius

werd op de hoogte gebracht van de moord in Thessalonika. Hij ging direct naar de keizer en wist hem te bedaren. Hij wees de keizer erop, dat zijn besluit wreedaardig was en te streng tegenover het begane misdrijf. Dat het beter was de oproerlingen te berechten, dan de hele stad ten onder te laten gaan. Theodosius luisterde naar Ambrosius en beloofde de stad te sparen. Alleen de echte schuldigen zouden gestraft worden.

Maar nauwelijks was Ambrosius vertrokken of Theodosius begon weer te twijfelen. En zo kregen de hovelingen meer invloed op de keizer. Zij waren afgunstig op Ambrosius, die zoveel invloed op de keizer had, -veel meer dan zichzelf, die toch de raadgevers van de keizer waren. Ze hielden hem nu voor dat water in Thessalonika gebeurd was, niets met de kerk en de godsdienst te maken had. Het was een zuiver burgerlijk feit, dat ook als zodanig beschouwd moest worden. De mening van bisschop Ambrosius deed in deze niet ter zake. Bovendien moest de keizer bedenken, hoezeer zijn eigen gezag zou worden aangetast, als de moord op de keizerlijke beambten begaan, niet op een door niemand mis te verstane wijze werd beantwoord. De vergelding, de straf voor het hele volk moest voorbeeldig zijn. Het hele volk was schuldig; het hele volk moest gestraft worden. Het hele volk had gedood: het volk moest gedood worden. Zou de keizer dat nalaten, dan ondermijnde hij zijn eigen gezag. De misdaad was gepleegd in het theater van Thessalonika; in het theater van Thessalonika zou de straf voltrokken moeten worden.

De keizer bezweek voor deze argumenten en gaf de opdracht het hele volk te straffen. Gezanten werden met het bevel naar Thessalonika

Heiligen Getuigen

Tijdens **Heiligen Getuigen** laten we die mannen en vrouwen die op heroïsche wijze Jezus hebben nagevolgd in hun leven aan het woord. Hun getuigenis, vaak in boekvorm gegoten, kan ons allen inspireren om met de genade van God op weg te gaan naar heiligheid.

Iedere dag te beluisteren op Radio Maria om **22u40 en om 2u**

Kort Heiligen verhaal

Het **Kort Heiligenverhaal** laat u kennis maken met de spirituele rijkdom die in het leven van vele zaligen en heiligen van de Kerk verscholen ligt. Een korte kennismaking nodigt u uit om deze mannen en vrouwen beter te leren kennen ter verdieping van uw eigen geloofsleven.

Iedere dag te beluisteren op Radio Maria om **12u40 en om 21u**

gezonden. Kort daarop kreeg de keizer spijt over zijn beslissing en zond met spoed nieuwe boden naar Thessalonika, om zijn vorig besluit ongedaan te maken. Maar het was al te laat. Het volk van Thessalonika was samengestroomd in het circus, om van een nieuw schouwspel te genieten; maar op een teken drongen soldaten binnen en doodden de bevolking. Drie uur lang had het bloedbad geduurd. Schuldigen en onschuldigen, mannen, vrouwen en kinderen, bewoners van Thessalonika en vreemdelingen die toevallig in deze stad verbleven: zij allen vielen door het zwaard. De geschiedschrijvers berekenen het aantal slachtoffers op ongeveer zeventuizend; anderen komen zelfs tot een getal van vijftienduizend. Het bericht van het bloedbad van Thessalonika verspreidde zich zeer snel over het hele rijk. Zo hoorde ook de bisschop van Milaan, Ambrosius, al spoedig van het gebeurde. Theodosius was op dat moment buiten Milaan, maar zou er na enkele dagen terugkeren. Ambrosius ontving het bericht, toen hij juist in vergadering was met bisschoppen van Gallië. Aller ogen in Oost en West waren nu op Ambrosius gericht. Ambrosius, de bisschop, was immers goed bevriend met de keizer. Wat zou hij doen? Al vanaf de eerste tijd van het christendom had op de grote, zware en publieke zonden van geloofsafval, van echtbreuk en van moord de excommunicatie, de uitsluiting uit de kerkelijke gemeenschap, gestaan. Dat was de kerkelijke straf voor deze zonden. En de zondaars werden pas weer toegelaten tot de kerk en tot de viering van de eucharistie, nadat zij zich openbaar als boetelingen hadden gedragen en zich weer met de kerk verzoend hadden. Maar wat, nu de keizer opdracht tot een veelvoudige moord had gegeven, - deze keizer die toch algemeen bekend stond als een waarachtig christen, een vredebrenger, een verdediger van het katholieke geloof? Zou nu de plicht van boetedoening niet gelden voor de hooggeplaatste, terwijl die wel steeds gold voor de gewone christen? Of zou de keizer ontslagen worden van de boete, omdat hij zoveel voor de kerk had gedaan? Of omdat hij een goede vriend was van de bisschop?

Toen de keizer naar Milaan terugkeerde, nam Ambrosius de wijk uit deze stad. Terwijl hij anders de keizer altijd vol vreugde tegemoet gesnelde was, wilde hij nu, in deze omstandigheden, de keizer niet ontmoeten. Wel schreef hij een

brief aan de keizer, een brief die ons tot de dag van vandaag bewaard is gebleven. "Zoet is mij de herinnering aan de vriendschap, die gij mij zo lang reeds hebt toegedragen en dankbaar haal ik mij de gunsten voor de geest, die ik zo vaak op mijn verzoek voor anderen mocht verwerven. Hieruit kan men opmaken, dat ik niet uit gebrek aan erkentelijkheid de ontmoeting met U - welke ontmoeting mij tot nu toe altijd zo aangenaam was, - heb ontweken ...

Ambrosius spoort de keizer aan om als een rouwmoedig zondaar boete te doen voor zijn overtreding. Hij spoort de keizer aan, zich niet te hoog te achten, om publiekelijk zijn kleinheid te bekennen. Hoe zou de keizer nu nog naar de eucharistie kunnen gaan, zonder eerst boete gedaan te hebben? "Ik durf het Heilig Offer niet op te dragen, indien gij het zoudt willen bijwonen. Of zou wat niet geoorloofd is, als het bloed van een enkele onschuldige vergeten is, nu wel geoorloofd zijn, nu er zovelen zijn gevallen? Ik geloof het niet", aldus Ambrosius. "Ten slotte; ik schrijf u eigenhandig, opdat gij alleen het te lezen krijgt ... Indien gij gelooft, neem dan aan wat ik u zeg ...".

Sommige geschiedschrijvers verhalen niets over deze persoonlijke brief van Ambrosius aan Theodosius, maar vertellen wel, dat Theodosius naar de kerk ging in Milaan. Op dat moment kwam Ambrosius naar buiten, en hield de keizer, die vergezeld was van zijn hofhouding, op de drempel van het kerkportaal tegen: "Hoe kan uw blik het heiligdom van ons aller Heer aanschouwen? Hoe kan uw voet de geheiligde bodem betreden? Hoe zult gij uw handen uitstrekken, die nog druipen van het onrechtvaardig vergoten bloed? Hoe zult gij op zulke handen het allerheiligste Lichaam van onze Heer ontvangen? Hoe zult gij uw lippen zetten aan de kelk met het Heilig Bloed, nadat gij door uw woord het onschuldig bloed van zovelen vergoten hebt? Ga terug! Verzwaar uw schuld niet door een nieuwe zonde!"

Alle omstanders werden wit van ontzetting. Een bisschop die publiekelijk de keizer verbood binnen te treden in de kerk om deel te nemen aan het misoffer. De aanwezige officieren legden hun hand al op het zwaard, om op een teken van de keizer toe te slaan op deze bisschop, die zich zo tegen de keizer verzette. Hoe zou de keizer reageren; wat zou hij zeggen?

Op de drempel van de kerk ...

DE SCHULDBELIJDENIS

Op de drempel van de kerk kwam Theodosius tot inkeer. Theodosius, een goede keizer, een goede gelovige. Op de drempel van de kerk moeten ook wij tot inkeer komen. We zijn vermoedelijk niet de grootste zondaars, en heel ons leven hebben we ons als gelovige mensen willen gedragen. We zijn echt niet de slechtste. We maken tijd, veel tijd, vrij voor gebed; we gaan herhaaldelijk naar de kerk. We geven gehoor aan wat de kerk van ons vraagt. En toch staat op de drempel van iedere eucharistieviering een schuldbelijdenis. Wie zijn handen wil uitstrekken naar het Lichaam en Bloed des Heren, moet dit met reine, zuivere handen doen. Daarom begint iedere misviering met een oproep om ons bewust te worden van wat nog niet volmaakt is in ons leven. Alleen wie zich bewust is van eigen onwaardigheid, kan waardig worden om de H. Communie te ontvangen. En als grote, zware zonden op ons drukken, vraagt de kerk nog steeds dat wij als zondaars ons eerst met Christus en zijn Kerk verzoenen door de boetedoening in het sacrament van de biecht. Theodosius, de keizer, schaamde zich niet om deze boete te doen, terwijl zovele gewone mensen dat uit schaamte niet durven. Wie de eucharistie wil vieren, moet zich eerst bewust worden van eigen zondigheid, en dit openlijk belijden: "dat ik gezondigd heb in woord en gedachte, in doen en laten, door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn grote schuld". Wij zondigen zo vaak door verkeerde daden te stellen of door verzuim, door nalaten van wat goed is. Ook al zijn er niet veel uiterlijk slechte daden in ons leven; er kleeft nog zoveel zondigheid in ons binnenste, in onze gedachten, in onze zelfzucht.

Zonder deze houding van bekering kunnen wij niet als echte christenen de heilige eucharistie vieren. Het sacrament van de biecht is daarenboven nog een hele goede, en soms noodzakelijke voorbereiding op het sacrament van het Lichaam en Bloed van Christus.

In de eucharistie wordt immers het heilige aan de heiligen gegeven. Wie onheilig het Lichaam des Heren eet, of uit de kelk met zijn Bloed drinkt, hij eet en drinkt tot zijn eigen veroordeling. De eerste woorden van de Blijde Boodschap van Jezus houden ons al meteen voor, wat wij moeten doen: "Doet boete en bekeert u".

De keizer barstte in tranen uit. Wenend en snikkend zei hij tot Ambrosius: "Ik verzet mij niet tegen de bestaande wetten. Ik wens niet wederrechtelijk het heiligdom binnen te gaan. Maar ik bid u, gedenk de barmhartigheid van ons aller Heer. En wijs mij het geneesmiddel aan om me met God en de kerk te verzoenen". Zo vroeg de grote, machige keizer nederig om boete en verzoening. En Ambrosius bepaalde welke boete de keizer moest doen. Enkele maanden lang handelde en kleedde en leefde de keizer als een boeteling. Toen werd hij weer met de kerk verzoend.

Enkele jaren later, toen Theodosius gestorven was, hield Ambrosius een lijkrede op zijn vriend: "Ik had hem lief, de barmhartige man, die nederig was op de troon, rein van hart en zachtaardig van gemoed. Ik had hem lief, de man, die liever berisping dan vleitaal hoorde. Alle tekenen van zijn keizerlijke waardigheid legde hij af en hij heeft openlijk in de kerk zijn zonde beweend, de zonde waarin hij door het bedrog van anderen gevallen was. Zuchtend en onder tranen vroeg hij vergiffenis. Hij, de keizer, schaamde zich niet openbare boete te doen, wat gewone mensen uit schaamte niet durven. En daarna heeft hij geen dag beleefd, zonder zijn fout te bewenen ... Ik had hem lief, de man, die in zijn doodsstrijd meer bezorgd was voor de kerk dan voor zichzelf".

Bewerking van **J. Hermans**,
*Heiligen rond het Altaar, een
misverklaring in verhalen*,
Uitgeverij Tabor, Brugge,
p. 24-30.

Angelus

Iedere middag om 12 uur klept op het Sint-Reneldisplein in Egenhoven het klokje van de kapel bij de studio's van Radio Maria. Dit klokje roept de gelovigen op tot het bidden van het Angelus. In dit artikel leest u over de oorsprong, de betekenis en de speciale band van onze radio met dit gebed.

Nele Uytterhoeven

Hoewel deze devotie in ons land wat in onbruik is geraakt, leeft ze nog in vele katholieke landen. Sinds het pontificaat van Johannes XXIII is de gewoonte ontstaan dat de paus iedere zondag om 12 uur 's middags vooraan in het angelusgebed van op het Sint-Pietersplein. Dit gebeurt doorgaans vanuit het raam van zijn appartement in het Apostolisch Paleis en in de zomer vanuit het raam van zijn studeerkamer in Castel Gandolfo. Het Angelus wordt gevolgd door een kort woord ter bezinning en een begroeting van de pelgrims. Vroeger stopten de gelovigen bij het horen van het klokje hun werkzaamheden voor dit gebed. Het gekende 19e -eeuwse schilderij van Millet waarop we een man en een vrouw op het veld hun arbeid zien staken om te bidden, verraadt ons dat deze katholieke devotie al lange tijd meegaat.

Oorsprong

Wat is nu de historische en Bijbelse oorsprong van dit mooie gebed? De naam Angelus is afgeleid van de Latijnse beginwoorden 'Angelus Domini nuntiavit Mariae' ('De Engel des Heren heeft aan Maria geboodschapt') en verwijst dus naar de Annunciatie. Het Engel des Heren dateert in haar huidige vorm uit de turbulente periode van het pontificaat van Pius V. Deze paus was erg mariaal en was als bisschop aanwezig op het concilie van Trente waar de tekst van het Weesgegroet zoals we dat vandaag nog steeds bidden werd vastgelegd. Pas in 1568 verscheen het Weesgegroet in zijn definitieve vorm in het Brevier van Pius V. De originele tekst bestond uit de boodschap van de Engel en de woorden van Elizabeth aan Maria en verspreidde zich vanaf de tiende eeuw. Het tweede deel (vervolg op p. 17)

In de kijker

Een katholieke stem bij u thuis !

Maandelijks op Radio Maria: **Biofides**. Kan je als katholiek christen in 'evolutie' geloven? Is wetenschap altijd redelijk en hoe 'rationeel' is ons geloof? Is een menselijke embryo al vanaf de bevruchting een 'persoon'? Wat zegt de Kerk daarover? En hoe zit het met de menselijke ziel, wetenschappelijk gezien? Wat betekent dat voor het einde van ons leven: hoe gaan we daar mee om? Hoe getuigen we als katholieken vandaag in een sterk gesecculariseerde wereld? Hoe kunnen we in liefde de waarheid blijven verkondigen, of: hoe kunnen we de waarheid verkondigen zonder liefdeloos te worden? En is er ruimte voor vreugde, in deze debatten? Zoekt u een antwoord op al deze vragen, luister dan zeker naar het programma **Biofides van Vincent Kemme** dat maandelijks te beluisteren is bij Radio Maria op de **eerste dinsdag van de maand om 13u** live en in de herhalingen nadien. Ook kunt u zijn programma terug beluisteren op de website van Radio Maria, onder 'Luister & Download, Biofides'.

Tijdens het programma **Kathovisie** bespreekt Marianne Hubin de film *The Passion of the Christ*. In deze vastentijd staan we met behulp van deze prachtige film met meer aandacht stil bij het lijden en sterven van God's Zoon.
7 maart om 13u: The Passion of the Christ
Kathovisie is er iedere 1ste en 3de woensdag om 13u. met heruitzending op de 1ste en 3de zaterdag om 13u.

In het programma **Het inzicht** met Marleen Caers hoort u over de rijkdom en de schoonheid van ons katholiek geloof en al de valkuilen en verleidingen waarmee gelovigen de dag van vandaag te maken krijgen.
Het programma is iedere 1ste en 3de dinsdag van de maand te beluisteren om 18u15.

Helpt u Radio Maria in haar missie het evangelie van Jezus Christus te verkondigen in heel ons land?
Aarzel niet ons te steunen.

Luister naar via de digitale radio via telenet kanaal 912 of online op www.radiomaria.be

06:15	Bidden onderweg
06:30	Lezingendienst
07:00	Angelus
07:02	Rozenkrans
07:30	Catechismus
08:30	Lauden
09:00	H. Mis op zondag om 10u vooraafgegaan door 'De rots in de branding': 8u50
09:50	Bijbellezing

10:30

	Maandag	De Kerk leeft (Nele Uytterhoeven)
	Dinsdag	Op de agenda (Marianne Hubin)
	Woensdag	Radio Maria telefoneert (Nele Uytterhoeven)
	Donderdag	De rots in de branding (Jos Decock)
	Vrijdag	1e en 3e: Religieuze poëzie (E.H. Dirk Van der Linden) 2e en 4e: De openbaring (Diane Kets)
	Zaterdag	Op de agenda*

11:30	Het Woord spreekt: lezing en bezinning van de H. Schrift
12:00	Angelus
12:05	Middaggebed
11:15	Rozenkrans
12:40	Het heiligenverhaal van de dag

13:00

	Maandag	1e en 3e: Radio Maria op bezoek (Omer Laermans) 2e en 4e: Gebedsgroep Biddende Moeders
	Dinsdag	1e: Biofides (Vincent Kemme) 2e: In gesprek met een priester (Patrick Vandenhove) 3e: Kerk in nood 4e: Op bedevaart met Maria (Jos Decock)
	Woensdag	1e en 3e: Kathovisie (Marianne Hubin) 2e en 4e: De wereld van Radio Maria (Nele Uytterhoeven)
	Donderdag	Klassiekuur (Marc en Marie-Christine Van Hoorick)
	Vrijdag	Kruisweg gevolgd door "Nonkel Pater achterna"
	Zaterdag	Herhaling van woensdag
	Zondag	Herhaling van dinsdag 18u15

14:15

	Maandag	Muziek
	Dinsdag	1e en 3e: Muziek 2e en 4e: Radio Vaticaan*
	Woensdag	Verhalen over Sint Jozef
	Donderdag	1e en 3e: Het archief (Kevin Colle) 2e en 4e: Op weg met Hildegard (Dr. Louis Van Hecken)
	Vrijdag	Radio Vaticaan*
	Zaterdag	Herhaling van donderdag
	Zondag	Herhaling van woensdag 17u15

15:00
16:00
17:00

Uur van de Goddelijke Barmhartigheid
Lezingen/Bidden onderweg
Vespers

17:30

Maandag	Radio Vaticaan (Kevin Colle)
Dinsdag 1e en 3e: 2e en 4e:	Radio Vaticaan* De stem uit het Oosten (Pater Paulus Sati)
Woensdag	Muziek
Donderdag	Radio Vaticaan (Kevin Colle)
Vrijdag 1e en 3e: 2e en 4e:	Het archief (Kevin Colle) om 17u15 Op weg met Hildegard* om 17u15
Zaterdag	Radio Vaticaan*
Zondag	Radio Vaticaan*

18:00

Angelus

18:15

Maandag	Klassiekuur*
Dinsdag 1e en 3e: 2e en 4e:	Het inzicht (Marleen Caers) Missio werkt (Missio)
Woensdag	Nonkel Pater achterna (18u05) De Kerk leeft* (18u30)
Donderdag	Herhaling van maandag 13u
Vrijdag	Klassiekuur*
Zaterdag	Herhaling van dinsdag 13u
Zondag	Herhaling van donderdag 20u

19:30

Rozenkrans

20:00

Maandag	De rots in de branding*
Dinsdag	De Kerk leeft*
Woensdag	Gebed met Sant'Egidio
Donderdag 1e en 3e: 2e en 4e:	Religieuze poëzie (E.H. Dirk Van der Linden) De openbaring (Diane Kets)
Vrijdag	Radio Maria telefoneert (Nele Uytterhoeven)*
Zaterdag	Herhaling van dinsdag 17u30
Zondag	Klassiekuur*

21:00

Het heiligenverhaal van de dag,
gevolgd door 'Het Woord Spreekt' *
(zaterdag gevolgd door 'Nonkel pater achterna')

21:30

Completen

21:40

Catechismus*

22:40

Heiligen getuigen

23:30

Rozenkrans

**Tussen middernacht en 6u15 's morgens hebben er herhalingen
van de verschillende programma's plaats.**

* Herhaling van eerder uitgezonden programma

In de kijker

In het programma **Op Bedevaart met Maria** volgen we samen met presentator **Jos Decock** Maria door de eeuwen heen, door tijd en ruimte, waar zij, volgens de overlevering, is verschenen.

We ontdekken hoe Maria zeer discreet maar daadwerkelijk meewerkt aan de evangelisatie over de ganse wereld.

Het programma wordt **iedere vierde dinsdag van de maand** uitgezonden om 13u. Een herhaling van het programma kan u beluisteren iedere vierde zaterdag om 18u15.

Elke derde dinsdag van de maand om 13u brengt de katholieke liefdadigheidsorganisatie **Kerk in Nood** op Radio Maria het actuele nieuws over christenen wereldwijd die worden vervolgd, verdrukt of in nood verkeren. De uitzending wordt ingekleed met christelijke muziek uit de hele wereld.

Kerk in Nood

In het programma **Nonkel Pater Achterna** volgt **Jos Decock** via zijn brieven de getuigenis van Pater Jozef De Wolf die missioneerde in China tussen 1904 en 1930. De laatste uitzending van deze reeks is op 21 maart 2018. Een heruitzending van de gehele reeks is gepland op latere datum.

Het programma wordt iedere tweede en vierde vrijdag van de maand uitgezonden om 13u45, iedere woensdag om 18u05 en iedere zaterdag om 21u na het heiligenverhaal van de dag.

LUISTERAARS AAN HET WOORD

*Beste,
Hoera! Vandaag Radio Maria gevonden met mijn DAB radio. 'k Voel me net een voetbalsupporter die zijn club ziet scoren, the winning goal, in de laatste minuut.*

Groeten, Ivo

*-
Beste medewerkers en vrijwilligers van Radio Maria. Ik ben van harte dankbaar dat Radio Maria bestaat en ik vind jullie inzet zo fantastisch, ik heb er geen woorden voor hoe ik jullie bewonder! Ik ben student aan de lerarenopleiding (o.a. voor het onderwijsvak R.K.Godsdiens) en luister vaak in de auto en op mijn kamer (tijdens het studeren) naar Radio Maria, dat brengt me helemaal tot rust!*

Zonet, na het bidden van de Completen en het ontvangen van de Zegen, ontstond er zo'n intens gevoel bij mij diep vanbinnen. Mijn hart brand(de)! Fantastisch wat jullie doen! Doe zo verder, ik bid zeker voor jullie!

Groetjes, Sam

*-
Beste mensen, dank voor jullie inzet voor Radio Maria. Ik woon in Geel en luister dagelijks! Wij hopen dat jullie kunnen blijven doorgaan, wij genieten elke dag en putten er veel kracht uit.*

Heel veel dank, Suzanne

Dagelijkse Eucharistieviering om 09:00 (zondag om 10:00)

Angelus

07:00
12:00
18:00
24:00

Getijdengebed

06:30 Lezingendienst
08:30 Laudan
12:05 Middaggebed
17:00 Vespers
21:30 Dagsluiting

Rozenkrans

07:00
12:15
19:30
23:30

Dagelijks 'Uur van de Goddelijke Barmhartigheid' om 15:00 uur

“*Heilige Maria, Moeder Gods...*” dateert dus nog maar uit de zestiende eeuw. Paus Pius V is overigens de paus die tijdens de slag van Lepanto de Rozenkrans bad en zo de overwinning behaalde. Inhoudelijk gedenkt het Angelus dus de boodschap van de Engel Gabriël aan de Maagd Maria en de Menswording. Hierbij worden drie Weesgegroeten gebeden. De gewoonte om drie Weesgegroeten na elkaar te bidden gaat al minstens terug tot de twaalfde eeuw. Het gebruik om driemaal per dag te luiden voor het Angelus is gegroeid doorheen de eeuwen. Het klokje dat bij zonsondergang klinkt om de gelovigen het moment aan te geven om de Weesgegroeten te bidden, was in de dertiende eeuw onder de invloed van de Franciscanen al erg verspreid geraakt. Vooral in Frankrijk werd dit gebeden. Maar het werd ook sterk aangeprezen door de Heilige Antonius van Padua (1195-1231). De Heilige Bonaventura (1221-1274) raadde zijn minderbroeders in een Kapittel in 1269 aan om ’s avonds na de completen drie Weesgegroeten te bidden en daarbij het mysterie van Christus’ Menswording te overdenken. Daarbij stond hij er op dat het bidden van de Weesgegroeten begeleid zou worden door het luiden van het klokje, zodat de broeders en de omwonende gelovigen zouden weten dat het tijd was voor het Weesgegroet. De klok bij zonsondergang, die de bewoners van Rome nog steeds de Ave Maria klok noemen, is dus het oudste. Paus Johannes XXII bracht het gebruik naar Rome in 1327. De gewoonte om bij het ochtendgloren het klokje te luiden begon

naar verluidt in Parma in 1317. Het Angelus op de middag vindt zijn oorsprong in Frankrijk. De Heilige koning Lodewijk IX van Frankrijk (1214-1270) gebood dat de klokken op de middag moesten luiden opdat de mensen eraan zouden denken om drie Weesgegroeten te bidden voor vrede in het rijk. Deze beslissing werd later door Paus Sixtus IV (1414-1484) bekrachtigd.

In 1571, tijdens het Pontificaat van Pius V, verscheen het Angelus in de vorm zoals we die vandaag nog bidden in het Klein Officie van de Heilige Maagd Maria (*Officium Parvum BMV*). Niet veel later, in 1588, verscheen het ook in het Handboek voor katholieken (*Manuale catholicorum*), gepubliceerd in Antwerpen door de Jezuïet Petrus Canisius. Paus Benedictus XIV en Paus Leo XXIII hebben aanzienlijk bijgedragen tot het verspreiden van het Angelus. Sinds 1742 bidt de Kerk in de paastijd het Regina Coeli te bidden in plaats van het Angelus.

De Annunciatie en de Menswording

Laat ons ook even stilstaan bij de betekenis van datgene wat we met het Angelus gedenken. In het evangelie van Lukas (1, 26-38) lezen we:

26 In de zesde maand werd de engel Gabriël van Godswege gezonden naar een stad in Galilea, Nazaret, 27 tot een maagd die verloofd was met een man die Jozef heette, uit het huis van David; de naam van de maagd was Maria. 28 Hij trad bij haar binnen en sprak: ‘Verheug u, Begenadigde, de Heer is met u!’ 29 Zij schrok van dat woord en vroeg zich af, wat

L'Angélus is de titel van het schilderij dat Jean-François Millet rond het jaar 1857 heeft gemaakt terugdenkend aan zijn grootmoeder, die als ze de klok hoorde luiden tijdens het werk op het veld, nooit naliet iedereen samen te roepen om het angelus te bidden. Jean-Francois Millet behoorde tot de eerste groep kunstenaars die in de openlucht gingen schilderen. Hij is bekend om zijn vele voorstellingen van het eenvoudige boerenleven. Maar meer dan enkel nostalgie oproepen geeft de kunstenaar, die zelf niet kerkelijk was, met dit schilderij het binnenste van de ziel weer van deze twee mensen die model staan van de eenvoudige werklieden van alle tijden.

Door het onderbreken van het werk voor het gebed wordt hun nederige werk geheiligd.

Het schilderij heeft vele kunstenaars geïnspireerd. Grote namen als Vincent Van Gogh en Salvador Dali maakten hun versie van “L'angélus”.

Vincent Van Gogh, Angelus

die groet toch wel kon betekenen.³⁰ Maar de engel zei tot haar: 'Vrees niet Maria, want jij hebt genade gevonden bij God.'³¹ Zie, jij zult zwanger worden en een zoon ter wereld brengen, die jij de naam Jezus moet geven.³² Hij zal groot zijn en Zoon van de Allerhoogste genoemd worden. God de Heer zal Hem de troon van zijn vader David schenken³³ en Hij zal in eeuwigheid koning zijn over het huis van Jakob en aan zijn koningschap zal nooit een einde komen.'³⁴ Maria echter sprak tot de engel: 'Hoe zal dit geschieden, daar ik geen gemeenschap heb met een man?'³⁵ Hierop gaf de engel haar ten antwoord: 'De heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwten; daarom ook zal wat ter wereld wordt gebracht heilig genoemd worden, Zoon van God.'³⁶ Weet, dat zelfs Elisabet, uw bloedverwante, in haar ouderdom een zoon heeft ontvangen en, ofschoon zij onvruchtbaar heette, is zij nu in haar zesde maand;³⁷ want voor God is niets onmogelijk.'³⁸ Nu zei Maria: 'Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord.' En de engel ging van haar heen.

De Heilige Johannes Paulus II wijst erop dat de manier waarop Maria vragen stelt aan de Engel getuigt van haar diep geloof. Op de boodschap van de Engel dat zij de zoon van God in haar schoot zal ontvangen, reageert zij meteen met de vraag: "Hoe zal dit geschieden?". Ondanks het feit dat een maagdelijk moederschap geen precedent kent doorheen het hele Oude Testament hecht zij meteen geloof aan Gods almacht die deze maagdelijke geboorte mogelijk zal maken. Haar ja-woord is een uitdrukking van haar eenvoudig en vast geloof dat voor God niets onmogelijk is.

Bij de maagdelijke conceptie van Jezus hechten de Kerkvaders veel belang aan het aspect van de samenwerking tussen de *gelovige* overgave van Maria en de genade van God. Sint Augustinus zegt hierover: "De Engel kondigt aan, de Maagd luistert, *gelooft* en ontvangt in haar schoot". Hij zegt ook "De Maagd *geloofde* in Christus die zichzelf aan haar

aankondigde, en het geloof brengt Hem in haar schoot."

Ireneüs zegt: "Door haar gehoorzaamheid is zij oorzaak van het heil geworden, voor zowel zichzelf als voor de gehele mensheid" en verschillende Kerkvaders zeggen: "De knoop van Eva's ongehoorzaamheid werd ontward door de gehoorzaamheid van Maria; wat de maagd Eva heeft gebonden door haar ongeloof, heeft de maagd Maria ontbonden door haar geloof" en ze verklaren herhaaldelijk: "de dood kwam door Eva, het leven door Maria".

De geloofsdaad van Maria brengt ons het geloof van Abraham in herinnering, die aan het begin van het Oude Verbond God geloofd heeft en zo de vader is geworden van een talrijk nageslacht. Aan het begin van het nieuwe verbond heeft het geloof van Maria een beslissende invloed op het voltrekken van het mysterie van de Menswording. De nauwe band tussen geloof en Verlossing die Jezus benadrukt doorheen zijn gehele openbare leven (cf. Marcus 5, 34, 10, 52...) helpt ons ook om *de fundamentele rol van het geloof van Maria* te begrijpen in de Verlossing van de mensen.

Op 25 maart viert de Kerk deze gebeurtenis met het feest van Maria-Boodschap. De eerste zekere vermeldingen van het feest zijn al terug te vinden in een canon uit het Concilie van Toledo (656), waar het wordt omschreven als een feest dat de gehele Kerk viert. Het Concilie van Constantinopel stelde een verbod op elke vorm van feestvieren tijdens de vasten, behalve op zondagen en op het feest van Maria-Boodschap. Gezien het feest van de Annunciatie binnen de katholieke theologie beschouwd wordt als het aanbreken van het tijdperk van genade en de Verlossing door Christus' menswording, werd in vele vroege christelijke landen het feest van de Annunciatie tevens beschouwd als de eerste dag van het nieuwe jaar.

De Radio van Maria

Iedere keer we het Angelus en het Weesgegroot bidden en natuurlijk heel bijzonder wanneer we het feest vieren van

Maria-Boodschap op 25 maart, gedenken wij dus het heugelijke en beslissende ja-woord van de Onbevleete dat onze Verlossing heeft mogelijk gemaakt. Op alle radio Maria's in de Wereldfamilie bidt men het Angelus vier keer per etmaal. Maria staat aan het begin van onze Verlossing en ook in deze moderne tijden heeft zij een bijzondere rol in Gods Heilsplan. Sinds de verschijningen in de Rue du Bac in Parijs in 1830 zien we hoe Onze Lieve-Vrouw een cruciale rol toebedeeld krijgt als Middelaress van Gods genade. In Fatima zegt ze: "God wil in de wereld de toewijding aan mijn Onbevleete Hart vestigen om de zielen te redden van het vuur van de hel en om vrede te brengen over de wereld." God heeft haar een fundamentele rol toebedeeld in de redding van de mensen. Hij vroeg haar om haar welwillende medewerking aan het begin van Zijn verlossingswerk door de Engel naar haar te zenden op aarde. Nu nog werkt zij mee met Gods heilsplan en strijdt zij vanuit de Hemel voor de redding van de zielen.

Bronnen:

*Augustinus, Aurelius. "Als licht in het hart: Preken voor het liturgisch jaar (1) [sermones de tempore I]" (1996).

*Dalmais, Irénée Henri, and Pierre Jounel. *The Liturgy and Time*. Vol. 4. liturgical Press, 1986.

*Katechismus van de Katholieke Kerk

**Wij bidden het
Angelus
op Radio Maria**

**om 7 uur
om 12 uur
om 18 uur
om 24 uur**

Beleef de weg naar Pasen samen met Radio Maria

**Stem af op Radio Maria voor de vieringen van de
GOEDE WEEK en PASEN!**

**Maak ondertussen uw bijdrage voor onze
VASTENACTIE over op rekening van RADIO MARIA
op het nummer **BE49 7333 7333 7771****

Palmzondag:

Eucharistieviering om **10u**

Maandag in de Goede Week:

Om **19u30** Eucharistieviering
met wijding van het H. Chrisma
vanuit de kathedraal van Mechelen

Witte Donderdag:

Om **20u** Eucharistieviering
met herdenking van het Laatste Avondmaal
vanuit de kathedraal van Mechelen

Goede Vrijdag:

Om **15u** Kruisweg
Om **18u** viering van Goede Vrijdag
met verering van het H. Kruis
vanuit de kathedraal van Brussel

Paaswake:

Om **20u** plechtige liturgische viering
van de verrijzenis van de Heer
vanuit de kathedraal van Mechelen

Paaszondag:

Plechtige eucharistieviering
van het hoogfeest van Pasen om **10u**

VASTENACTIE

God of niets

Kardinaal Robert Sarah heeft tijdens de grote conferentie die doorging op 7 februari jongstleden in de kerk Notre-Dame van Stockel zijn boek met de sprekende titel 'God of niets' voorgesteld.

Voorafgaand aan de conferentie was er een eucharistieviering geconcelebreerd door Kardinaal Robert Sarah en Kardinaal Jozef De Kesel.

Joris Abts

Een rots in de branding, zo zou je kardinaal Sarah het best kunnen omschrijven. Zonder veel retoriek maar met grote kracht lichtte hij voor een massaal opgekomen publiek zijn boek 'God of niets' toe. De titel laat een ongenueanceerd betoog vermoeden. Met de vrijmoedigheid die hem kenmerkt, spreekt kardinaal Sarah er inderdaad over de Kerk, over de moderne samenleving, over de ontwikkelingen in Afrika en in de westerse wereld, over de moraal, over de waarheid, over het kwaad in de wereld en - telkens weer over God. Tijdens de conferentie excuseerde de kardinaal zich op een bepaald moment voor zijn radicale taal, niet om af te zwakken wat hij net zei, maar om zijn grote bezorgdheid met ons te delen. Hij spreekt als een herder, een vader die de wonden niet wil toedekken, maar reinigen zodat ze kunnen genezen. "We leven in de wereld, maar we zijn niet van de wereld".

De enige manier om van de wereld te houden is volgens de kardinaal dan ook door de wereld op God te richten. Die unieke gerichtheid op God van deze uitzonderlijke persoonlijkheid, zijn grote liefde voor Christus en zijn Kerk is ook hetgeen mij bij het bijwonen van de conferentie diep heeft geraakt. Zijn stellige overtuiging dat een wereld zonder God uiteindelijk zijn eigen ondergang tegemoet gaat is de onvermijdelijke consequentie van de buitengewone boodschap die hij brengt. Een boodschap van onverwoestbare hoop, onuitputtelijk leven en overgrote vreugde die door Christus aan ons is geschonken. "Ik zoek enkel God en de Kerk te dienen. Ik zoek geen enkel persoonlijk voordeel." Wat er vóór alles van deze conferentie over het geloof met kardinaal Sarah uitging is de spirituele diepgang. Hij neemt ons mee op een weg die getuigt van evangelische radicaliteit die geen lauwheid of schijnheiligheid verdraagt. Een spiritualiteit die helemaal op Christus gericht is

en die in het kruismysterie de bron van Levend Water vindt. Een vurig brandend geloof in Christus gaat door deze uniek bezielde man van God over op de toehoorder.

“Ik weet niet waarom, maar God is altijd met uitgestoken hand naar mij toegekomen om me te begeleiden op de meest belangrijke wegen. God heeft in mijn leven alles gedaan. Ik heb van mijn kant slechts willen bidden.”, schrijft hij in zijn boek.

Die uitgestoken hand van God herkent hij als hij terugkijkt op zijn toch wel unieke levensloop. Kardinaal Sarah is afkomstig uit de donkere binnenlanden van Guinea, niet ver van de grens met Senegal. Als kind groeide hij op in een klein dorpje en nam er deel aan de animistische gebruiken. Zijn ouders hadden zich van het animisme bekeerd tot het geloof in Christus en lieten hun kind misdienaar worden bij de paters Spiritijnen, die er niet zo lang tevoren als missionarissen waren aangekomen. Toen die voorstelden hun zoon naar het kleinseminarie 500 kilometer verderop te sturen, dachten ze dat het een grap was. Een zwarte kan toch geen priester worden? Tenslotte lieten ze hun enig kind onder tranen gaan.

Bedenk wat dit voor oude mensen in Afrika betekent. Maar ook de offers die Robert zelf voor zijn priesterroeping moest brengen zijn ongelofelijk. Deels kreeg hij zijn vorming in Europa. Hij maakte de jaren zestig in Frankrijk mee. Daarna keerde hij terug naar zijn geboorteland, waar hij het als priester en rector van een seminarie opnam tegen het marxistische regime van dictator Ahmed Sékou Touré. Het doet denken aan het leven van Karol Wojtyła, maar dan wel in een voornamelijk islamitisch land. Met 34 (!) werd Robert Sarah aangesteld als aartsbisschop van Conakry, de hoofdstad van

Guinea. Hij was op dat ogenblik de jongste aartsbisschop ter wereld. Paus Johannes Paulus II riep hem in 2001 naar Rome, paus Benedictus XVI creëerde hem in 2010 tot kardinaal en paus Franciscus maakte hem tot één van zijn naaste medewerkers aan de Curie.

“God heeft me weggeroepen uit een kleine familie en een klein dorpje en me helemaal in het midden van de Kerk geplaatst.” getuigt de kardinaal. Maar in plaats van prat te gaan op wat hij bereikt heeft is hij zich vooral bewust van de grote verantwoordelijkheid die hij draagt omwille van de grote genade dat voor hem zijn doopsel, zijn priesterschap en bisschopsambt betekent. “God heeft mij buitengewone genade geschonken, maar op een dag zal Hij mij rekenschap vragen, zoals Hij ook jullie rekenschap zal vragen”.

“Ik ben er zeker van dat het kardinaalsrood de weerschijn is van het bloed van de missionarissen, die tot in het diepste van Afrika zijn doorgedrongen om in ons dorp het evangelie te brengen”, schrijft hij in zijn boek. Van Christus zijn, Hem volgen te midden van een Godvijandige wereld hoeft ons, volgens de kardinaal, geen angst in te boezemen. Op ditzelfde moment zijn er overal ter wereld christenen die hun leven riskeren om hun geloof te beleven. Ook Hijzelf heeft het geloof ontvangen uit de hand van de missionarissen die hun leven op het spel hebben gezet om Christus te brengen. Hun bloed heeft hem tot priester gemaakt. Maar de kerkvervolging is nergens ernstiger dan in het Westen naar de mening van de kardinaal die zelf tijdens de communistische dictatuur in zijn land bovenaan op de lijst stond van personen die door het regime uit de weg dienden te worden geruimd. De voorzienigheid had echter anders beschikt. De man die hem moest arresteren brak zijn

De rots in de branding

Op **15 en 22 maart** kan u **om 10u30** tijdens het programma ‘De rots in de branding’ luisteren naar de **conferentie** die **Kardinaal Robert Sarah** heeft gehouden op 7 februari 2018 in de Onze-Lieve-Vrouw van Stockelparochie te Brussel met als thema: “God of niets.”

Een man met een profetische visie op kerk en samenleving. Steeds weet hij diepe en eenvoudige woorden van geloof te gebruiken, die recht tot het hart spreken.

We hebben gezorgd voor een duidelijke vertaling!

De Kerk leeft

In het programma ‘De Kerk leeft’ kan u wekelijks luisteren naar een live-interview. **Nele Uytterhoeven** gaat telkens in gesprek met iemand met een specifieke roeping of taak binnen de Kerk.

Het programma ‘De Kerk leeft’ is **iedere maandag** te beluisteren **om 10u30**. De uitzending van maandag wordt heruitgezonden iedere dinsdag om 20u en iedere woensdag om 18u30.

been en de president, Sékou Touré, werd plots getroffen door een beroerte en overleed tijdens een openhartoperatie in de Verenigde Staten. Op dat ogenblik was de kardinaal al doordrongen van de overtuiging dat de strijd voor zijn volk, voor katholieken zowel als moslims, zijn strijd voor de vrijheid in naam van het evangelie belangrijker was dan te overleven. Hij was toen vijfendertig jaar. “Er zijn veel kinderen die bij de geboorte sterven en een menigte mensen die aan het einde van hun leven zijn voor de leeftijd van vijftig en zelfs vóór die van twintig jaar. Ik moet mezelf zien als door de Heer gezegend dat ik mijn huidige leeftijd heb kunnen bereiken. Nu is het van belang dat ik me geheel aan God en aan zijn volk toewijdt. Wat kan ik beter hopen dan een dood voor God en de verdediging van de waarheid, de waardigheid van de menselijke persoon en de vrijheid van het geweten! Ik moet het accepteren als ik deze wereld moet verlaten omwille van het evangelie.” Het verlies van je aardse leven is eigenlijk niets in vergelijking met wat er in Europa gebeurt. In het westen wordt je niet onthoofd, maar wordt je ziel geroofd, als je niet oplet, en dan ben je voor eeuwig reddeloos verloren. Hiermee raken we de kern aan van het betoog van de Guineese kardinaal. Alles is zonder waarde, van geen enkel belang in vergelijking met het leven van je ziel. “De Kerk heeft op die existentiële afgrond maar één antwoord: ze moet Christus, zijn heerlijkheid en zijn hoop uitstralen. Ze moet steeds verder de genade uitdiepen van de sacramenten, die de uiting van Gods levendmakende aanwezigheid zijn. Alleen zo kan God zijn plaats terugvinden.”

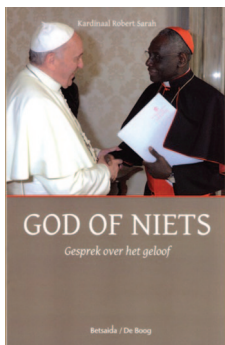
Dit uitdiepen van Gods genade gebeurt vooral door het gebed. Door zich terug te trekken in de stilte om zich te wijden aan het gebed heeft paus Benedictus ons een sterk getuigenis gegeven. Het gebed heeft absolute prioriteit. De stilte en het gebed is ook het onderwerp van het nieuw boek van kardinaal Sarah ‘De kracht van de stilte’. Het is een grote uitdaging om, in een tijd vol rumoer en techniek, een boek te schrijven dat gewijd is aan de stilte. De wereld brengt echter zoveel geluid voort, dat het zoeken naar kleine ogenblikken van stilte alleen maar noodzakelijker wordt. Kardinaal Sarah herinnert in dit boek ons eraan dat de kern van het leven bestaat in een stille relatie tussen het diepste innerlijk van de mens

en God. De stilte is onmisbaar om de goddelijke muziek te horen - het gebed ontstaat uit de stilte en keert daar telkens opnieuw terug, op een steeds diepgaandere wijze. Alles wat groot en scheppend is, bestaat uit stilte. God is stilte. Priesters lopen, aldus de kardinaal vaak het risico om veel te spreken over God, maar niet te spreken met God. We moeten God terug de centrale plaats geven in ons leven, Hem de centrale plaats geven in de wereld. De huidige crisis waar de wereld mee te kampen heeft is geen economische of politieke crisis maar een crisis door het verlies van God. De mens werkt, vecht, voert oorlog om materiële goederen te verwerven. Velen leven alsof God niet bestaat. “God is dood. God blijft dood! En wij hebben hem gedood!” liet de Duitse filosoof Nietzsche zijn personage ‘de dolle mens’ in zijn boek de ‘Vrolijke wetenschap’ zeggen. De mens weet hierdoor niet meer vanwaar hij komt of waar hij naartoe gaat. Zonder God is het onmogelijk een basis te vinden waarop een moraal kan gebouwd worden. Er is zeker enorme vooruitgang op wetenschappelijk gebied, maar dit alles is een onbenulligheid in vergelijking met God. Buiten Hem is er niets dat staande blijft. Zonder het gebed, zonder God is er enkel oorlog, haat en geweld. De eenheid tussen de mensen kan enkel door God gegeven worden. Daarom is het gebed en God aanbidden zo belangrijk. “De moslims in mijn land hebben me door hun voorbeeld van aanbidding en volhardend gebed altijd aangemoedigd in het gebed”. Wij zijn niets in vergelijking met Hem, maar we zijn kostbaar in zijn ogen. “Dat is waarom het Woord mens is geworden en de Zoon van God, Zoon van de mensen: opdat de mens, door zich in dit Woord te laten opnemen en zich zo te laten adopteren, een zoon van God zal worden” (Ireneüs, Tegen de Ketteren, boek 3, 19,1) De ontkenning van God keert zich tegen de mens. Wat de mens verwoest is het verbreken van de band met God, het niet erkennen van zijn diepste waardigheid die vervat ligt in de menselijke natuur. De vernietiging van zijn genetische integriteit, de vernietiging van het gezin en het huwelijk, ja tot de vernietiging van het leven zelf door het opleggen van het recht op abortus en euthanasie is het directe gevolg van het verdwijnen van het beeld over de mens als Gods schepping, geschapen naar zijn beeld en gelijkenis. Geen enkele beschaving heeft het beeld van

de mens zo zwaar aangetast als de hedendaagse ideologie die een wereld wil creëren zonder God.

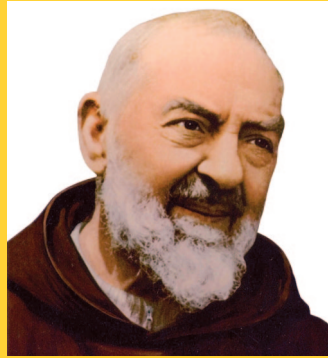
Aan de hand van het verhaal van 'De oude man en de zee' van de Amerikaanse schrijver Hemingway gaf de kardinaal aan het aan het einde van de conferentie nog een belangrijke raad mee voor de jongeren, een raad die eigenlijk voor elke gelovige opgaat. De oude visser Santiago heeft 84 dagen lang geen vis gevangen. Omdat hij ervan overtuigd is dat hij deze keer een goede vangst zal hebben besluit hij de volgende dag ver de Golf op te varen. De vis die hij uiteindelijk aan de haak heeft is echter zo groot dat hij hem niet alleen kan binnenhalen. Toch gaat hij het gevecht aan, maar als hij het dier heeft gedood wordt hij aangevalen door haaien en uiteindelijk blijft na dagen van strijd enkel het karkas van de vis over.

Het leven van een christen is geen avontuur voor op je eentje te beleven. Er zijn te veel haaien. Enkel als we één zijn rond Christus zijn we in staat het leven te verdedigen. Dan hoeven we niet bevreesd te zijn. Zijn genade is ons genoeg, want de kracht openbaart zich pas ten volle in zwakheid. (vgl 2 Kor. 12,9)

De Nederlandstalige vertaling van beide boeken werd onlangs uitgegeven bij Uitgeverij Betsaida

Heilige Pater Pio (1887-1968)

Paus Franciscus reist op zaterdag 17 maart 2018 naar Pietrelcina en naar San Giovanna Rotondo ter gelegenheid van de vijftigste verjaardag van zijn sterfdatum en de honderste verjaardag van het verschijnen van de stigmata van de passie van de Heer.

Op weg naar de Synode over de jongeren

De 15de Gewone Algemene Bisschoppensynode over Jongeren, Geloof en onderscheiding van de Roepingen vindt plaats van 3 tot 28 oktober 2018.

Met de bijeenkomst van bisschoppen van over de hele wereld wil de paus de betrokkenheid van de katholieke Kerk met jongeren uitdrukken. Tegelijk is het een aanleiding om, tegen de achtergrond van het groeiende tekort aan priesters in Europa en Noord-Amerika na te denken over manieren om jongeren vertrouwd te maken met roeping en hen ertoe aan te sporen hun roeping te volgen.

“De roepingenpastoraal is de ‘ziel’ van de nieuwe evangelisatie en van de gehele pastoraal van de kerk. Het is geen stunt of tijdverdrijf, maar een echt traject in geloof.” Dit onderlijnde paus Franciscus tijdens een internationaal congres over roepingenpastoraal en godgewijd leven.

Bij de voorstelling van het voorbereidend document werd tevens een vragenlijst toegevoegd. Jongeren en jeugdwerkers van over heel de wereld werden uitgenodigd om aan deze enquête deel te nemen. De antwoorden zullen dienen als hulpmiddel voor het uitwerken van het werkdocument dat als basis zal dienen voor de gesprekken tijdens de bisschoppensynode.

Algerijnse martelaren binnenkort zalig verklaard

Met het zicht op hun zaligverklaring zijn Mgr Pierre Claverie, de 7 monniken van Tibhirine (bekend door de film 'Des hommes et des dieux' van Xavier Beauvois) en 11 andere religieuzen waaronder de Belgische Witte Pater Deckers als martelaar erkend. Zij werden tussen 1994 en 1996 in Algerije vermoord omwille van hun geloof.

**De Engel des Heren heeft aan Maria geboodschapt,
En ze heeft ontvangen van de Heilige Geest.
Wees gegroet, Maria...**

**Zie de Dienstmaagd des Heren,
Mij geschiede naar Uw woord.
Wees gegroet, Maria...**

**En het Woord is vlees geworden;
En Het heeft onder ons gewoond.
Wees gegroet, Maria...**

**Bid voor ons, Heilige Moeder van God,
Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.**

**Laat ons bidden.
Heer, wij hebben door de boodschap van de Engel
de menswording van Christus uw Zoon leren kennen;
Wij bidden U, stort Uw genade in onze harten,
Opdat wij door Zijn lijden en kruis gebracht worden
tot de heerlijkheid van de verrijzenis.
Door Christus, onze Heer.
Amen.**

ANGELUS